

1. Ce știm de fapt despre Isus?

Una dintre cele 50 de întrebări frecvente despre Isus Cristos și Biserică, la care răspunde o echipă de profesori de Istorie și Teologie de la Universitatea din Navarra.

14.07.2025

Avem la dispoziție tot ce ne-au transmis martorii vieții și morții sale:

Tradiția verbală și scrisă despre persoana sa unde excelează patru evanghelii, pe care ni le-a predat

comunitatea plină de credință, pe care el a înființat-o și continuă și până astăzi.

Această comunitate este Biserica, pe care de-a lungul istoriei o formează milioane de urmași ai lui Isus. Îl recunosc prin mărturia care le este predată fără întrerupere de la primii ucenici. Mărturia în evangheliile apocrife și alte mesaje din afara bibliei nu dau alte informații esențiale față de informațiile pe care ni le oferă evangheliile canonice, așa cum Biserica le transmite neconținut.

Până la iluminare credincioșii și necredincioșii au fost convinși, că ceea ce am putut cunoaște despre Isus, găsim în evanghelii. Dar pentru că aceste povestiri ne-au fost scrise din perspectiva credinței, unii istorici ai secolului XIX au pus sub dubii obiectivitatea acestor evenimente. Pentru acești cunoscători aceste evenimente erau

prea puțin demne de credibilitate, pentru că nu cuprindeau, ceea ce Isus a făcut și a spus, ci, ceea în ce credeau urmașii lui Isus câțiva ani după moartea lui. Datorita acestui fapt în următorii zeci de ani până la jumătatea sec. XX au pus la îndoială adevărul evangheliilor și în final se afirma că despre Isus, „nu putem ști aproape nimic.”(Bultmann).

Opt realități indubitabile, pe care le știm despre Isus

Astăzi consecința dezvoltării științelor istorice în arheologie și o cunoaștere mai extinsă și mai perfectă a surselor istorice putem spune cu cuvintele cunoscutului specialist în mediul evreiesc al sec. I după Cristos – despre care nu se poate spune, că a fost prea conservator – că despre Cristos putem cunoaște multe” (Sanders).

De exemplu același autor din punct de vedere istoric menționează „opt

realități indubitabile” despre viața lui Isus și primii creștini.

1. Isus a fost botezat de Ioan Botezătorul.
2. a fost un galilean, care predica și făcea minuni;
3. a chemat ucenicii și spunea, că trebuie să fie doisprezece;
4. activitatea sa a limitat-o la Israel;
5. a polemizat despre rolul templului;
6. a fost crucificat în afara Ierusalimului de organele romane;
7. după moartea lui Isus urmașii săi au continuat în activitatea lui;
8. cel puțin câțiva evrei câteva grupuri ale acestei noi mișcări au fost persecutate (Gal 1.13-22; Flp 3,6) și se pare că această persecuție a durat cel puțin până la sfârșitul slujirii lui Paul

(2 Cor 11.24: Gal 5.11; 6,12
compară cu Mt 23,43; 10,17).

Pe această bază minimală, asupra căreia istoricii încearcă să se pună de acord, putem, din punct de vedere istoric să spunem, că celelalte date cuprinse în evanghelii sunt demne de crezare. Dacă aplicăm la aceste fapte criteriul istoricității, putem să stabilim, în ce măsură sunt declarațiile evangheliei coerente și probabile, și faptul că cuprinsul acestor povestiri este garantat în mod maximal.

În încheiere este oportun să cunoaștem că ceea ce știm despre Isus, se poate baza pe fapte demne de încredere, pentru că acești martori merită încrederea și pentru că tradiția este critică chiar în sine.

Mai mult ceea ce ne-a transmis tradiția este față de analiza criticii istorice rezistentă. Este sigur, că din multe lucruri care ne-au fost predate

doar unele se pot confirma prin metode folosite de istorici. Aceasta însă nu înseamnă, că nu a existat acele lucruri, care nu pot fi confirmate prin această metodă. Aceasta înseamnă doar, că aceste mărturii le putem transmite fie cu o probabilitate mai mare sau mai mică.

Și de cealaltă parte să nu uităm, că probabilitatea nu este lucrul cel mai important. Există evenimente, care au o probabilitate foarte mică, da în trecut s-au petrecut. Un adevăr indubitabil este că martorii evangheliei nu sunt pline de contradicții și nu refuză mărturiile, care se pot confirma.

În orice caz este tradiția Bisericii, în care aceste înscrisuri s-au născut, și care ne garantează autenticitatea lor și ne spune cum să le interpretăm.

Bibliografie

A. Vargas Machuca, *El Jesús histórico. Un recorrido por la investigación moderna*, Universidad Pontifica de Comillas, Madrid 2004;

J. Gnllka, *Jesús von Nazareth. Botschaft und Geschichte*, Herder, Freiburg 1990 (ed. esp. *Jesús de Nazaret*, Herder, Barcelona 1993);

R. Latourelle, *A Jesús el Cristo por los Evangelios. Historia y hermenéutica*, Sígueme, Salamanca 1986;

F. Lambiasi, *L'autenticità storica dei vangeli. Studio di criteriologia*, EDB, Bologna 1986.

Juan Chapa / Traducere: Iosif Fickl

.....